

Marți, 5 aprilie 2011

Noul cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor

P7_TA(2011)0127

Rezoluția Parlamentului European din 5 aprilie 2011 referitoare la prioritățile și structura unui nou cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor (2010/2209(INI))

(2012/C 296 E/04)

Parlamentul European,

- având în vedere dispozițiile instrumentelor juridice ale Organizației Națiunilor Unite în domeniul drepturilor omului și în special cele referitoare la drepturile femeii, precum Carta ONU, Declarația universală a drepturilor omului, convențiile internaționale privind drepturile civile și politice, precum și cele privind drepturile economice, sociale și culturale, Convenția pentru combaterea traficului de ființe umane și a exploatării prostituției, Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și protocolul său opțional, precum și Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante și Convenția din 1851 privind statutul refugiaților și principiul nereturnării;
- având în vedere alte instrumente ale ONU referitoare la violența împotriva femeilor, precum Declarația și programul de acțiune de la Viena, din 25 iunie 1993, adoptat de Conferința Mondială pentru Drepturile Omului (A/CONF. 157/23) și Declarația privind eliminarea violenței împotriva femeilor din 20 decembrie 1993 (A/RES/48/104),
- având în vedere rezoluțiile Adunării Generale a ONU din 12 decembrie 1997, „Prevenirea criminalității și măsuri de justiție penală pentru a elimina violența împotriva femeilor” (A/RES/52/86), din 18 decembrie 2002, „Conlucrarea în vederea eliminării crimelor comise împotriva femeilor în numele onoarei”(A/RES/57/179) și din 22 decembrie 2003, „Eliminarea violenței domestice împotriva femeilor” (A/RES/58/147),
- având în vedere rapoartele întocmite de raportorii speciali pe probleme de violență împotriva femeilor ai Înaltului Comisar al ONU pentru drepturile omului și Recomandarea generală nr. 19, adoptată de Comisia pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor (a 11-a sesiune, 1992),
- având în vedere Declarația de la Beijing și Programul de acțiune adoptat în cadrul celei de-a patra conferințe mondiale privind femeile, la 15 septembrie 1995, precum și rezoluțiile Parlamentului din 18 mai 2000, privind urmărirea Programului de acțiune de la Beijing ⁽¹⁾, din 10 martie 2005, privind urmărirea Programului de acțiune al celei de-a patra conferințe mondiale privind femeile (Beijing + 10) ⁽²⁾ și din 25 februarie 2010, privind urmările Programului de acțiune de la Beijing (Beijing +15) ⁽³⁾,
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Rezoluția Adunării Generale a ONU din 19 decembrie 2006, „Intensificarea eforturilor de eliminare a tuturor formelor de violență împotriva femeilor” (A/RES/61/143), precum și Rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU nr. 1325 și privind femeile, pacea și securitatea,
- având în vedere lucrările Comitetului ad-hoc al Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (CAHVIO), creat în decembrie 2008 în vederea pregătirii viitoarei Convenții pe această temă a Consiliului Europei,
- având în vedere concluziile din 8 martie 2010 privind violența ale Consiliului EPSCO,

⁽¹⁾ JO C 59, 23.2.2001, p. 258.

⁽²⁾ JO C 320 E, 15.12.2005, p. 247.

⁽³⁾ JO C 348 E, 21.12.2010, p. 11.

Marți, 5 aprilie 2011

- având în vedere poziția sa din 14 decembrie 2010 referitoare la proiectul de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind ordinul european de protecție ⁽¹⁾,
 - având în vedere Rezoluția sa din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor ⁽²⁾,
 - având în vedere Declarația sa din 21 aprilie 2009 privind campania „Să spunem NU violenței împotriva femeilor” ⁽³⁾,
 - având în vedere rezoluția sa din 24 martie 2009 referitoare la lupta împotriva mutilărilor genitale feminine practicate în UE ⁽⁴⁾,
 - având în vedere Strategia Comisiei privind egalitatea între femei și bărbați 2010-2015, care a fost prezentată la 21 septembrie 2010,
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere Raportul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (A7-0065/2011),
- A. întrucât violența pe motive de gen nu va putea fi eliminată printr-o singură intervenție, însă ar putea fi redusă, iar consecințele ei atenuate, printr-o combinație de acțiuni în domeniile infrastructurii, juridic, judiciar, aplicării legii, educației, sănătății și altor servicii conexe;
- B. întrucât deși nu există o definiție recunoscută în plan internațional a expresiei „violența împotriva femeilor”, ONU o definește ca reprezentând toate actele de violență îndreptate împotriva femeilor și care provoacă sau pot provoca femeilor un prejudiciu sau suferințe fizice, sexuale sau psihologice, inclusiv amenințarea cu astfel de acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate, indiferent dacă acestea au loc în viața publică sau în viața privată ⁽⁵⁾,
- C. întrucât violența este o experiență traumatică pentru orice bărbat, femeie sau copil, însă violența pe motive de gen este preponderent îndreptată împotriva femeilor și fetelor, ambele reflectând și agravând inegalitățile dintre bărbați și femei și compromițând sănătatea, demnitatea, securitatea și autonomia victimelor;
- D. întrucât studiile dedicate violenței de gen estimează că o cincime până la un sfert din toate femeile din Europa au suferit acte de violență fizică cel puțin o dată în viața adultă, iar peste o zecime au suferit acte de violență sexuală, care au implicat folosirea forței; întrucât studiile au reliefat, de asemenea, că 26 % dintre copii și tineri raportează acte de violență fizică în copilărie;
- E. întrucât publicitatea și pornografia înfățișează deseori diverse feluri de violență de gen, trivializând astfel, violența împotriva femeilor și obstrucționând strategiile privind egalitatea de gen;
- F. întrucât violențele bărbaților împotriva femeilor afectează locul femeilor în societate: sănătatea lor, accesul la un loc de muncă și la educație, participarea la activitățile sociale și culturale, independența economică, participarea la viața publică și politică și la procesul decizional, precum și relațiile cu bărbații;

⁽¹⁾ Texte adoptate, P7_TA(2010)0470.

⁽²⁾ JO C 285 E, 21.10.2010, p. 53.

⁽³⁾ JO C 184 E, 8.7.2010, p. 131.

⁽⁴⁾ JO C 117 E, 6.5.2010, p. 52.

⁽⁵⁾ Articolul 1 din Declarația privind eliminarea violenței împotriva femeilor din 20 decembrie 1993 (A/RES/48/104); punctul 113 din Programul de acțiune de la Beijing, din 1995, al Organizației Națiunilor Unite.

Marți, 5 aprilie 2011

- G. întrucât, de multe ori, femeile nu depun plângeri împotriva actelor de violență de gen la care sunt supuse, din motive complexe și diverse care include factori psihologici, economici, sociali și culturali, existând, totodată, probabilitatea ca acestea să nu aibă încredere în poliție, sistemul juridic și în serviciile sociale și de sănătate;
- H. întrucât violența de gen, care implică predominant acte ale bărbaților împotriva femeilor, reprezintă o problemă structurală și larg răspândită în toată Europa și în lume, fiind un fenomen care implică victime și agresori de toate vârstele, niveluri de educație, categorii de venituri sau poziții sociale, și este legată de distribuția inegală a puterii între femei și bărbați în societatea noastră;
- I. întrucât stresul din motive economice conduce adesea la un abuz mai frecvent, mai violent și mai periculos, întrucât studiile au demonstrat că violența împotriva femeilor ia amploare în momentul în care bărbații suferă în urma unor dislocări și deposedări din cauza crizei economice;
- J. întrucât violența împotriva femeilor înglobează o gamă largă de încălcări ale drepturilor omului, inclusiv: abuz sexual, violență domestică, atacuri sexuale și hărțuire sexuală, prostituție, trafic de femei și fete, încălcări ale drepturilor sexuale și reproductive ale femeilor și fetelor, violența împotriva femeilor la locul de muncă, violența împotriva femeilor în situații de conflict, violența împotriva femeilor în închisoare sau în instituții de îngrijire, precum și o serie de practici tradiționale dăunătoare; întrucât oricare dintre aceste abuzuri pot lăsa urme psihologice adânci, pot afecta sănătatea femeilor și a fetelor în general, inclusiv sănătatea sexuală și reproductive și pot conduce uneori chiar la pierderea vieții;
- K. întrucât, în unele state membre, violența împotriva femeilor, sub forma violului, nu este considerată o infracțiune pentru care instanța se autosesează ⁽¹⁾;
- L. întrucât nu se colectează în mod regulat date privind diferitele tipuri de violență împotriva femeilor în Uniunea Europeană, ceea ce face dificilă estimarea amplitudinii reale a problemei și găsirea unor soluții adecvate; întrucât colectarea de date fiabile este deosebit de problematică, deoarece femeile și bărbații, din teamă sau de rușine, sunt foarte reținuți în relatarea experiențelor lor către actorii relevanți;
- M. întrucât, în conformitate cu studiile privind statele membre ale Consiliului Europei, costurile anuale ale violenței domestice sunt estimate la aproximativ 33 miliarde EUR ⁽²⁾;
- N. întrucât femeile din Uniunea Europeană nu au același grad de protecție împotriva violenței bărbaților, datorită politicilor și legislațiilor diferite ale statelor membre;
- O. întrucât Uniunea Europeană, de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, are competențe mai largi în cooperarea judiciară în materie penală, inclusiv în dreptul procedural penal și în dreptul material penal, precum și în cooperarea polițienească;
- P. având în vedere numărul alarmant de mare a femeilor care sunt victime ale violenței de gen;

⁽¹⁾ Studiul Comisiei din 2010, intitulat „Studiu de fezabilitate privind evaluarea posibilităților, oportunităților și necesităților de standardizare a legislațiilor naționale în materie de violență domestică, violență împotriva copiilor și violenței pe motive de orientare sexuală”, p. 53;

⁽²⁾ „Combaterea violenței împotriva femeilor - studiu analitic privind măsurile și acțiunile luate de statele membre ale Consiliului Europei”, Consiliul Europei, 2006.

Marți, 5 aprilie 2011

- Q. întrucât hărțuirea mamelor și a femeilor însărcinate reprezintă o altă formă de violență sau de abuz suferită de femei, care se petrece în primul rând în familie sau în cuplu, precum și în mediile sociale și profesionale, făcându-le să-și piardă locul de muncă, fie prin demitere, fie la cerere, și conducând la situații de discriminare și la depresii;
- R. întrucât Comisia a subliniat, în Strategia pentru egalitate de gen 2010-2015, că violența bazată pe gen reprezintă una din problemele cheie care trebuie abordate pentru a realiza o egalitate de gen reală;
- S. întrucât Comisia a anunțat că, în 2011, va înainta o propunere referitoare la o strategie pentru combaterea violenței împotriva femeilor, dar, în programul de lucru al Comisiei pentru 2011 nu s-a făcut nicio referință specifică la această strategie,
1. salută angajamentul luat de Comisie în Planul său de acțiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm, de a prezenta în 2011-2012 o „Comunicare referitoare la o strategie de combatere a violenței împotriva femeilor, a violenței domestice și a mutilării genitale a femeilor, urmată de un plan de acțiune al UE” ⁽¹⁾;
 2. propune o nouă viziune politică globală asupra violenței pe motive de gen, care să includă:
 - un instrument de drept penal sub forma unei directive împotriva violenței pe motive de gen;
 - măsuri care să vizeze cadrul celor 6 P privind violența împotriva femeilor (politici, prevenire, protecție, punere sub urmărire penală, și parteneriat);
 - solicite statelor membre să se asigure că cei care au comis actele sunt pedepsiți în funcție de gravitatea infracțiunii;
 - solicite ca statele membre să asigure instruirea oficialilor care intră în contact cu cazurile de violență împotriva femeilor, inclusiv personalul care operează în domeniul aplicării legii, al protecției sociale, în serviciile de îngrijire medicală și în centrele de ajutor de urgență, pentru a detecta, identifica și reacționa într-un mod adecvat în astfel de cazuri, acordând o atenție specială nevoilor și drepturilor victimelor;
 - cerința ca statele membre să acorde atenția cuvenită, să înregistreze și să desfășoare anchete cu privire la toate formele de infracțiuni de violență bazată pe gen, pentru a începe urmărirea penală publică;
 - planuri de creare a unor reguli specifice de anchetare pentru personalul din poliție și pentru personalul medical, pentru a asigura probele în cazurile de violență pe motive de gen;
 - crearea unui parteneriat cu instituțiile de educație universitară, care să vizeze furnizarea de cursuri de pregătire privind violența pe motive de gen pentru persoanele care lucrează în domeniile relevante, mai ales judecătoria, ofițerii din poliția judiciară, personalul din sănătate și educație, precum și cei care acordă sprijin victimelor;
 - propuneri de măsuri pentru a ajuta victimele să-și reconstruiască viața, abordând nevoile specifice ale diferitelor categorii de victime, cum ar fi femeile aparținând minorităților, garantându-le în același timp siguranța și contribuind la restabilirea lor fizică și psihologică, precum și de măsuri de încurajare a schimburilor de informații și a celor mai bune practici privind supraviețuirea violenței împotriva femeilor;

⁽¹⁾ „Crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție pentru cetățenii Europei - Plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm” (COM(2010)0171), p. 13.

Marți, 5 aprilie 2011

- integrarea mecanismelor specifice de identificare și diagnostic în spitalele de urgență și în rețeaua de îngrijiri de bază, pentru a asigura un acces și un sistem de monitorizare mai eficient pentru victimele respective;
 - solicită statelor membre să ofere adăpost victimelor violenței pe motive de gen, în cooperarea cu ONG-urile relevante;
 - cerințe minimale cu privire la numărul de structuri de asistență (centre cu resurse specifice), raportat la 10 000 de locuitori, pentru victimele violenței de gen;
 - crearea unei carte europene care să prevadă un nivel minim de servicii de asistență care să fie oferite victimelor violenței împotriva femeilor, incluzând: dreptul la asistență juridică; înființarea de adăposturi care să ofere victimelor protecție și cazare temporară; servicii de consiliere psihologică de urgență, furnizate gratuit de specialiști, într-un mod descentralizat și accesibil, precum și servicii de asistență financiară care să vizeze promovarea independenței victimelor și înlesnirea revenirii lor la o viață normală și în câmpul muncii;
 - standarde minimale de asigurare a unei asistențe profesionalizate, sub forma consilierii din partea unui membru al profesiilor juridice, indiferent de rolul avut în procesul penal;
 - mecanisme de facilitare a accesului la asistență juridică, care să dea victimelor posibilitatea de a-și afirma drepturile în întreaga Uniune;
 - planuri de elaborare a unor orientări metodologice și de colectare de noi informații, pentru a obține date statistice comparabile privind violența pe motive de gen, inclusiv mutilarea genitală a femeilor, pentru a evalua amploarea problemei și pentru a oferi o bază pentru modificarea acțiunilor întreprinse în legătură cu aceasta;
 - declararea, în următorii cinci ani, a unui An european de combatere a violenței împotriva femeilor, pentru a crește gradul de conștientizare a cetățenilor europeni cu privire la această problemă;
 - adresarea unei solicitări Comisiei și statelor membre pentru a lua măsuri preventive adecvate, printre care și campanii de sensibilizare, în cooperare cu ONG-urile, atunci când este cazul;
 - implementarea unor măsuri în cadrul acordurilor salariale și o mai bună coordonare între angajatori, sindicate și întreprinderi, precum și între organele de conducere ale acestora, pentru a oferi victimelor informații pertinente cu privire la dreptul muncii;
 - creșterea numărului de instanțe cu competențe specifice în cazurile de violență de gen; alocarea unui volum mai mare de resurse și materiale de instruire cu privire la violența de gen, destinate judecătorilor, procurorilor și avocaților; și ameliorarea unităților specializate din cadrul organelor de aplicare a legii, mărind personalul acestora și îmbunătățindu-le formarea și dotările;
3. îndeamnă statele membre să recunoască faptul că violența sexuală și violul având ca victime femei, în special în cadrul căsătoriei și al relațiilor intime neoficializate și/sau săvârșite de rudele de sex masculin, constituie infracțiuni penale în cazurile în care victima nu și-a dat consimțământul și să se asigure că autorii acestui tip de infracțiune sunt puși sub urmărire penală din oficiu și că se evită orice referire la practicile culturale, tradiționale sau religioase ca circumstanțe atenuante în cazurile de violență împotriva femeilor, inclusiv cazurile așa-numitelor crime de onoare și de mutilare genitală a femeilor;
4. recunoaște că violența împotriva femeilor este una dintre cele mai grave forme de încălcare a drepturilor omului pe motive de gen și că violența domestică împotriva altor victime, precum copiii, bărbații sau persoanele în vârstă, este, de asemenea, un fenomen puțin vizibil, care afectează prea multe familii pentru a fi ignorat;

Marți, 5 aprilie 2011

5. subliniază faptul că expunerea la violențe și abuzuri fizice, sexuale sau psihologice comise între părinți sau alți membri ai familiei are efecte grave asupra copiilor;
6. solicită statelor membre în care copiii sunt martori la orice formă de violență să creeze servicii de consiliere adaptate în funcție de vârstă, care să vizeze în mod special ajutorul copiilor să facă față experiențelor traumatice și să acorde importanța cuvenită interesului suprem al copilului;
7. subliniază faptul că femeile migrante, inclusiv cele fără documente, și femeile care solicită azil formează două subcategorii în mod special vulnerabile la violența pe motive de gen;
8. subliniază că este important pentru persoanele care lucrează cu femeile victime ale violenței de gen să beneficieze de o formare corespunzătoare, în special cei care reprezintă sistemul de justiție și aplicarea a legii, cum ar fi poliștii, judecătorii, lucrătorii sociali și cei din domeniul medical;
9. solicită Comisiei Europene ca, folosind resurselor disponibile și pe baza datelor din statele membre, să elaboreze și să prezinte statistici anuale privind violența pe motive de gen, inclusiv numărul de femei ucise anual de partener sau de fostul partener;
10. subliniază că cercetarea în domeniul violenței asupra copiilor, tinerilor și femeilor, precum și, la un nivel mai general, al violenței de gen și a celei sexuale, ar trebui inclusă, ca temă multidisciplinară de cercetare, în viitorul al 8-lea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică;
11. solicită Comisiei să ia în considerare posibilitatea de a crea un observator al violențelor împotriva femeilor, bazat pe informațiile referitoare la cauzele din instanță legate de violența împotriva femeilor;
12. solicită Comisiei să-și continue eforturile de combatere a violenței de gen prin programe comunitare, în special prin programul Daphne, care a contribuit deja cu succes la lupta împotriva violenței asupra femeilor;
13. ia act de faptul că Agenția pentru Drepturi fundamentale a Uniunii Europene (ADF) va intervieva un eșantion reprezentativ de femei din toate statele membre cu privire la eventualele violențe suferite și solicită concentrarea asupra reacțiilor diverselor autorități și servicii de asistență atunci când femeile le aduc la cunoștință acte de violență;
14. solicită statelor membre să pună în evidență, în statisticile naționale, amploarea violenței pe motive de gen și să ia măsuri pentru a colecta informații cu privire la aceasta, care să includă parametri precum sexul victimelor, sexul autorilor, relația dintre aceștia, vârsta, circumstanțele infracțiunii și vătămrile;
15. solicită Comisiei să prezinte un studiu cu privire la impactul financiar al violenței împotriva femeilor, bazat pe metode fundamentate prin cercetare, prin care se pot cuantifica în termeni financiari efectele acestei forme de violență asupra serviciilor de sănătate, a sistemului de protecție socială și a pieței muncii;
16. solicită Agenției pentru drepturile fundamentale a UE și Institutului European pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați să efectueze cercetări asupra amplitudinii violenței în relațiile adolescenților și a impactului său asupra echilibrului acestora;
17. atrage atenția asupra faptului că hărțuirile, ale căror victime sunt în proporție de 87 % femei, cauzează traume psihologice și stres emoțional grav, și ar trebui, prin urmare, considerată o formă de violență împotriva femeilor și ar trebui integrată în cadrul juridic din toate statele membre;

Marți, 5 aprilie 2011

18. constată că practicile tradiționale prejudiciabile, cum ar fi mutilarea genitală a femeilor (MGF) și așa-numitele „crime de onoare” sunt forme de violență împotriva femeilor strict legate de context și solicită, de aceea, Comisiei să acorde o atenție deosebită practicilor tradiționale vătămătoare în cadrul Strategiei de combatere a violenței împotriva femeilor;
19. recunoaște problema gravă a prostituției, inclusiv a prostituției copiilor, în Uniunea Europeană și solicită un studiu mai aprofundat al legăturii dintre cadrele juridice ale statelor membre implicate și al formei și amplitudinii prostituției; atrage atenția asupra creșterii îngrijorătoare a amplitudinii traficului de persoane înspre și în UE, trafic ce vizează cu precădere femeile și copiii, și solicită statelor membre să ia măsuri ferme pentru a combate această practică ilegală;
20. solicită statelor membre să conștientizeze problema gravă a maternității de substituție, care constituie o exploatare a corpului femeii și a organelor sale reproductive;
21. subliniază faptul că și femeile, și copiii sunt supuși aceluiași forme de exploatare, și pot fi tratați drept „mărfuri” pe piața reproductivă internațională, iar aceste noi aranjamente, precum maternitatea de substituție, cresc amploarea traficului de femei și copii și numărul adopțiilor ilegale peste granițele naționale;
22. constată că violența domestică a fost identificată ca fiind principala cauză a pierderilor de sarcină și a nașterilor premature, și solicită Comisiei să se acorde mai multă atenție violenței împotriva femeilor însărcinate, întrucât cel care o comite pune în pericol mai mult de o persoană;
23. subliniază că societatea civilă, în special ONG-urile, asociațiile de femei și alte organizații publice și private care acordă asistență victimelor violențelor, oferă servicii de mare valoare, în special prin asistarea femeilor victime care doresc să rupă tăcerea în care violența le închisese, și ar trebui să beneficieze de sprijin din partea statelor membre;
24. reiterează necesitatea de a acționa nu numai în privința victimelor, ci și a agresorilor, pentru a crește gradul de conștientizare a acestora din urmă și a contribui la schimbarea stereotipurilor și a ideilor construite social care determină perpetuarea condițiilor propice acestui tip de violență și acceptării sale;
25. solicită statelor membre să creeze centre de primire pentru femei, pentru a ajuta femeile și copiii să ducă o viață autonomă, lipsită de violență și ferită de sărăcie, centre care ar trebui să ofere servicii specializate, tratament medical, asistență juridică, consiliere psihosocială și terapeutică, asistență juridică în cursul proceselor în instanță, ajutor pentru copiii afectați în urma actelor de violență etc.;
26. subliniază că statele membre ar trebui să aloce resurse corespunzătoare pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor, inclusiv recurgând la fondurile structurale;
27. subliniază că este important ca autoritățile statelor membre, cele regionale și cele locale să ia măsuri pentru a facilita reintegrarea pe piața muncii a femeilor care au fost victime ale violenței de gen, prin instrumente precum FSE sau programul Progress;
28. solicită UE și statelor membre să instituie un cadru juridic care să acorde femeilor imigrante dreptul de a-și păstra pașaportul și permisul de ședere și care să prevadă tragerea la răspundere penală a persoanelor responsabile de reținerea acestor documente;

Marți, 5 aprilie 2011

29. își reafirmă poziția exprimată în rezoluția sa din 25 februarie 2010 că Uniunea Europeană, în noul cadru legal instituit de Tratatul de la Lisabona, ar trebui să devină parte la Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și la protocolul său opțional;
30. invită Comisia și statele membre să abordeze la nivel internațional violența împotriva femeilor și dimensiunea de gen a încălcărilor drepturilor omului, în special în contextul acordurilor bilaterale de asociere și de comerț internațional în vigoare și în curs de negociere;
31. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.
-